

V Bruselu dne 7.12.2018
COM(2018) 811 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pokrok při provádění strategie EU v oblasti lesnictví

„Nová strategie v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví“

Úvod: strategie EU v oblasti lesnictví

V roce 2013 byl sdělením „Nová strategie v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví“¹ (dále jen „strategie“) stanoven nový rámec, který má koordinovat a sjednotit politiky týkající se lesů a podpořit přínos lesů a odvětví založených na lesnictví k cílům EU. Jeho hlavními zásadami jsou udržitelné obhospodařování lesů, multifunkční úloha lesů, účinné využívání zdrojů a celosvětová odpovědnost za lesy.

Strategie zavazuje Komisi, členské státy a příslušné zúčastněné strany k tomu, aby spolupracovaly na vytvoření společné vize a soudržného plánování a provádění politik týkajících se lesů. Stanoví dva hlavní cíle pro rok 2020: i) zajistit, aby se na všechny lesy v EU uplatňovaly zásady udržitelného hospodaření, a ii) zvýšit příspěvek EU k podpoře udržitelného obhospodařování lesů a redukce odlesňování na celosvětové úrovni. Oba cíle se týkají všech tří rozměrů udržitelného rozvoje a přinášejí komplexní přístup k obhospodařování lesů a lesní politice.

Strategie se zaměřuje na osm souvisejících prioritních oblastí, které zahrnují klíčové politiky a aspekty důležité pro obhospodařování lesů, odvětví založená na lesnictví a celou společnost. Řada „strategických směrů“ v rámci každé prioritní oblasti ukazuje, jak by Komise nebo členské státy mohly tyto priority nejlépe řešit.

Rada² i Evropský parlament³ s podporou Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴ a Výboru regionů⁵ strategii uvítaly. V reakci na jejich žádosti vypracovala Komise ve spolupráci se Stálým lesnickým výborem a platformami zúčastněných stran uvedenými ve strategii víceletý prováděcí plán⁶ nazvaný Forest-MAP, který definuje konkrétní činnosti, aktéry a harmonogram na období 2015–2020.

Přezkum

Strategie měla být do roku 2018 přezkoumána, aby se zhodnotil pokrok v jejím provádění. V prováděcím plánu, který stanovil pracovní priority pro Komisi do roku 2017, se uvádí, že tento přezkum má přispět k určení priorit na období 2018–2020. Rada také vyzvala Komisi, „aby Radu informovala o zjištěních tohoto přezkumu a předložila svá doporučení [...] do roku 2018“.

---

¹ COM(2013) 659.

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/142685.pdf

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0109+0+DOC+PDF+V0//EN>

⁴ Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 127.

⁵ Úř. věst. C 126, 26.4.2014, s. 3.

⁶ SWD(2015) 164.

Přezkum vycházel z různých zdrojů, včetně výsledků formálních hodnocení politik, zpráv a publikací EU, které doplnila jedna specifická studie⁷.

Osm prioritních oblastí – shrnutí pokroku

Do dnešního dne strategie podpořila a vedla celou řadu činností Komise, členských států a veřejných i soukromých zúčastněných stran. Většina opatření uvedených v prováděcím plánu ve všech osmi prioritních oblastech byla realizována podle předpokladů: přibližně 30 % bylo zcela dokončeno, některá jsou provedena částečně, 45 % stále probíhá. Přibližně 10 % činností dosud nezačalo a několik se jich opozdilo.

Pokrok v jednotlivých prioritních oblastech lze shrnout takto:

Podpora našich venkovských a městských komunit

Hlavním zdrojem podpory pro ochranu a udržitelné obhospodařování lesů v EU je i nadále politika rozvoje venkova v rámci společné zemědělské politiky (SZP). V programovém období 2014–2020 plánovalo opatření v oblasti lesnictví 24 členských států (90 % programů rozvoje venkova) a byly vyčleněny prostředky na veřejné výdaje v celkové výši 8,2 miliardy EUR. Čtyři členské státy řešily své potřeby v oblasti lesnictví prostřednictvím státní podpory⁸.

Opatření v odvětví lesnictví pomáhají členským státům podporovat multifunkční lesy a udržitelné obhospodařování lesů a kombinovat je s dalšími opatřeními pro rozvoj venkova (např. poradenskými službami, odbornou přípravou, investicemi a spoluprací) s cílem řešit specifické regionální potřeby. Podporují rozšiřování lesů pomocí zalesňování a zakládání a obnovy agrolesnických systémů⁹. Mezi další opatření na podporu udržitelného obhospodařování lesů patří prevence požárů a přírodních katastrof (přes 20 % plánovaných výdajů), obnova po poškození, investice do přizpůsobení se změně klimatu a poskytování environmentálních nebo veřejných služeb a náhrady za účast v síti Natura 2000 a dobrovolné závazky. Kromě toho podporuje rozvoj venkova investice na zlepšení hospodářské hodnoty lesů a předindustriálního zpracování dřeva.

Opatření v oblasti lesnictví jsou navržena tak, aby zvýšila přínos udržitelného obhospodařování lesů k cílům politiky EU a zároveň pomáhala odvětvím založeným na lesnictví, podporovala rozvoj venkova a prosazovala poskytování zboží a služeb v souladu

---

⁷ Studie o pokroku při provádění strategie EU v oblasti lesnictví.

⁸ Např. v Německu poskytuje většina spolkových zemí podporu lesnímu hospodářství prostřednictvím rozvoje venkova a tři spolkové země prostřednictvím státní podpory.

⁹ Cíl týkající se zalesňování: > 300 000 ha; cíl v oblasti agrolesnictví: > 80 000 ha.

s klíčovými politikami v oblasti životního prostředí a klimatu. Jejich rozsah dostatečně odpovídá hlavním společenským a odvětvovým potřebám¹⁰.

Ve využívání určitých opatření (např. agrolesnictví, Natura 2000) dosud nebyly dosaženy očekávané výsledky. Potenciální omezující faktory, které jsou často prisuzovány administrativní zátěži nebo vlastnické struktuře lesů, by mohla pomoci odstranit další výměna a prosazování osvědčených postupů mezi členskými státy i v jejich rámci. Návrh SZP na období 2021–2027¹¹ by měl díky větší míře subsidiarity a flexibility poskytnout členským státům nové příležitosti k navrhování opatření, která lépe podpoří místní potřeby a priority a zjednoduší administrativní postupy. Výsledky probíhajícího hodnocení pravidel státní podpory na období 2014–2020 budou využity při revizi pokynů ke státní podpoře.

Pozornost si stále více žádá také vzájemné působení lesů a stromů s městskými a příměstskými oblastmi a porozumění jejich přínosu pro tyto komunity.

Podpora konkurenceschopnosti a udržitelnosti odvětví EU založených na lesnictví, bioenergie a ekologického hospodářství obecně

Průmyslová odvětví EU založená na lesnictví se zabývají udržitelným zpracováním široké škály materiálů a produktů při účinném využívání zdrojů¹². Plán pro průmyslová odvětví EU založená na lesnictví, který strategii doprovázel, identifikoval výzvy, jimž tato odvětví čelí, a nezbytná opatření¹³. V roce 2015 podporovaly rozšířené hodnotové řetězce odvětví založených na lesnictví 3,6 milionu pracovních míst s obratem 640 miliard EUR (přidaná hodnota 200 miliard EUR) v zelené ekonomice¹⁴, kde nahrazují fosilní materiály. Strategie podporuje v těchto odvětvích orientovaných na budoucnost udržitelnou a efektivní mobilizaci a využívání lesní biomasy, rozvoj biohospodářství, přístup na domácí i mezinárodní trhy a intenzivnější výzkum a inovace.

K podpoře konkurenceschopnosti a udržitelnosti napomohly odvětvové studie, například: dostupnost dřeva a globální konkurenceschopnost¹⁵, posouzení kumulativních nákladů právních předpisů EU týkajících se průmyslových odvětví založených na lesnictví¹⁶, analýzy

---

¹⁰ Hodnocení lesnických opatření v rámci rozvoje venkova.

¹¹ COM(2018) 392 final.

¹² Např. stavebnictví, bytové zařízení, tiskařství, obaly, hygienické produkty, potravinářské přídatné látky a stále více také biologické textilie, chemické látky, léčivé přípravky, plasty, kompozitní materiály pro 3D tisk a biopaliva.

¹³ SWD(2013) 343.

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/basics/green-economy/index_en.htm

¹⁵ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/10017/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

¹⁶ https://ec.europa.eu/growth/content/study-assessment-cumulative-cost-impact-specified-eu-legislation-and-policies-eu-forest-0_en

informací pro spotřebitele u nábytku¹⁷ a kaskádového využívání dřeva¹⁸ (jako vstupy pro pokyny k osvědčeným postupům¹⁹ v rámci akčního plánu EU pro oběhové hospodářství²⁰). Některé členské státy podporují opatření stimulující růst domácího trhu s lesnickými produkty, např. ve stavebnictví. Souběžně s tím EU zahájila iniciativu pro rozvoj dovedností²¹ v odvětví stavebnictví a odvětvích založených na lesnictví.

V mezinárodním měřítku bylo dosaženo pokroku ve dvoustranných obchodních dohodách, zejména s Kanadou a Japonskem, pokud jde o příslušná odvětví, a s Ukrajinou ohledně podpory udržitelného obhospodařování lesů²².

K významnému pokroku došlo v rámci sedmého rámcového programu EU²³ a programu Horizont 2020²⁴ s podporou evropského inovačního partnerství v oblasti surovin (EIP Raw Materials)²⁵. Technologická platforma pro odvětví založená na lesnictví²⁶ umožňuje intenzivnější spolupráci v oblasti inovací. Partnerství veřejného a soukromého sektoru pro produkty z biologického materiálu²⁷ pomáhají uvádět tyto výrobky na trh pro různá využití, jako jsou např. nové technologie vláken, biokompozity, bioetanol a bionafta.

Dohodnuté přepracování směrnice o obnovitelných zdrojích energie²⁸ obsahuje nová kritéria udržitelnosti u lesní biomasy využívané k výrobě bioenergie. Tato kritéria a probíhající práce týkající se udržitelnosti lesnických výrobků vycházejí z práce Stálého lesnického výboru ohledně kritérií a ukazatelů udržitelného obhospodařování lesů²⁹. Až budou plně funkční³⁰, budou podporovat udržitelné obhospodařování lesů v EU i mimo ni.

Pracovní skupina evropského inovačního partnerství pro produktivitu a udržitelnost v zemědělství (EIP AGRI)³¹ se zabývala také možnostmi, jak zlepšit udržitelnou mobilizaci biomasy z lesů v EU. Revidovaná biohospodářská strategie EU³² by měla podpořit zavádění

---

¹⁷ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7572/attachments/1/translations>

¹⁸ https://ec.europa.eu/growth/content/study-optimised-cascading-use-wood-0_en

¹⁹ Bude zveřejněno do konce roku 2018.

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0614>

²¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=cs>

²² V rámci prohloubené a komplexní zóny volného obchodu mezi EU a Ukrajinou.

²³ https://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm

²⁴ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

²⁵ https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy_en

²⁶ <http://www.forestplatform.org/#/>

²⁷ Společný podnik pro průmysl založený na biotechnologiích v rámci programu Horizont 2020

(<https://www.bbi-europe.eu/>).

²⁸ Viz předběžná dohoda z června 2018: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10308-2018-INIT/en/pdf>

²⁹ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/publications/pdf/sfcci-report_en.pdf

³⁰ Komise do ledna 2021 vypracuje operační pokyny.

³¹ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/focus-groups/sustainable-mobilisation-forest-biomass>

³² COM(2018) 673.

inovací a další rozšiřování role lesní biomasy při nahrazování neobnovitelných materiálů a výrobků a zároveň chránit životní prostředí a zajišťovat oběhovost.

Lesy v měnícím se klimatu

Strategie podporuje ve vnitrostátních politických rámcích postupy obhospodařování lesů vedoucí ke snižování emisí, pohlcování CO₂ a zvyšování odolnosti lesů díky využívání finančních prostředků EU a nejlepších znalostí.

Zavedené nástroje politiky EU zajišťují příspěvek lesů ke zmírnění změny klimatu (nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF)³³) a přizpůsobení se jí (strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu³⁴). Vykazování LULUCF podle Úmluvy OSN o změně klimatu přineslo významný pokrok směrem k realizaci potenciálu lesů v EU v oblasti zmírňování změny klimatu, zlepšilo porozumění vztahu mezi klimatem a lesy a podpořilo opatření v politických agendách členských států. Nařízení LULUCF zdůrazňuje úlohu lesů a dřeva při snižování emisí a při pohlcování uhlíku, čímž dále podporuje udržitelné obhospodařování lesů. Pokud jde o přizpůsobení se změně klimatu, 25 členských států zavedlo v této oblasti celostátní nebo odvětvové strategie; ve většině z nich představují lesy prioritu³⁵.

EU poskytla významnou finanční a institucionální podporu k řešení lesních požárů a jiných katastrof, mimo jiné prostřednictvím SZP, evropských strukturálních a investičních fondů, prostředků na financování výzkumu a prostředků z programu LIFE. Mechanismus civilní ochrany EU podporuje prevenci lesních požárů prostřednictvím posuzování rizik, plánů řízení, systémů (včasného) varování a zvyšování informovanosti. Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události (ERCC) monitoruje riziko a výskyt lesních požárů a umožňuje koordinovanou a rychlou reakci za podpory Evropského systému informací o lesních požárech (EFFIS). V návaznosti na extrémní jevy z poslední doby bylo navrženo posílit mechanismus civilní ochrany EU³⁶ tak, aby se zlepšily koordinované prostředky EU k boji proti požárům a kladl se větší důraz na prevenci a připravenost, což přispěje k silnější interakci mezi přizpůsobováním se a civilní ochranou.

Další zkušenosti a výměna osvědčených postupů při plánování, provádění a monitorování zmírňujících a adaptačních opatření a jejich součinnosti by podpořily dlouhodobou udržitelnost lesů a zajistily pohlcování uhlíku v nich.

---

³³ Nařízení (EU) 2018/841.

³⁴ COM(2013) 216.

³⁵ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

³⁶ „RescEU: nový evropský systém pro boj s přírodními katastrofami“, očekávané přijetí v roce 2018.

Ochrana lesů a posílení ekosystémových služeb

Strategie podporuje preventivní přístup k zajištění toho, aby lesy poskytovaly ekosystémové služby a přispívaly k biologické rozmanitosti; v tomto ohledu zdůrazňuje potenciál plánů obhospodařování lesů nebo rovnocenných nástrojů pro vyvážené poskytování zboží a služeb. Vyzývá členské státy a Komisi, aby prováděly směrnici EU o stanovištích a směrnicí o ochraně ptáků a strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti, rozvíjely způsoby oceňování ekosystémových služeb a využívaly finanční prostředky EU na ochranu přírodního bohatství lesů.

K pokroku došlo u iniciativy týkající se mapování, posuzování a oceňování ekosystémových služeb (MAES)³⁷, včetně pilotního projektu v oblasti lesnictví a práce na systému účtů přírodního kapitálu EU (INCA)³⁸. Financování z EU stále více integruje možnosti podpory poskytování lesních ekosystémových služeb. Zatím není příliš důkazů o tom, jak udržitelné obhospodařování lesů podporuje politiky, jako je rámcová směrnice EU o vodě, avšak výzkum v této oblasti podporovaný EU, konkrétně projekt týkající se poskytování služeb souvisejících s vodou³⁹, může přinést více informací, a podpořit tak vytváření a provádění politik.

Nástroje EU pro ochranu proti škodlivým organismům byly posíleny novým nařízením o zdraví rostlin⁴⁰ a nařízením o invazivních nepůvodních druzích⁴¹, čímž se zlepšila ochrana lesů a rostlin v EU.

Komise zveřejnila *příručku o síti Natura 2000 a lesích*⁴², která je výsledkem společného úsilí různých zúčastněných stran. Pokročila i integrace biologické rozmanitosti do lesních hospodářských plánů. Členské státy a vlastníci a správci lesů využívají k plnění svých závazků finanční prostředky z programů rozvoje venkova a programu LIFE a někteří z nich podpořili iniciativy na ochranu a podporu lesních genetických zdrojů.

Navzdory dosavadním opatřením však provádění politiky EU v oblasti biologické rozmanitosti zůstává velkou výzvou. Ze zpráv o ochraně lesních stanovišť a druhů zatím není patrné zlepšení. Je třeba vyvinout další úsilí, aby se posílila úloha lesních hospodářských plánů při dosahování cílů v oblasti biologické rozmanitosti a podpořilo se poskytování ekosystémových služeb. Nové poznatky v této oblasti by mělo přinést dokončení probíhající

---

³⁷ http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/ecosystem_assessment/index_en.htm

³⁸ http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/index_en.htm

³⁹ http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA15206

⁴⁰ Nařízení (EU) 2016/2031.

⁴¹ Nařízení (EU) č. 1143/2014.

⁴² <https://ec.europa.eu/agriculture/forest/publications>

práce v rámci iniciativy MAES a výzkum nástrojů a metod pro účtování služeb lesního ekosystému a jejich finančního ocenění.

Jaké lesy máme a jak se mění?

Cílem strategie je posílit znalostní základnu pro řešení výzev, jimž čelí lesy a odvětví založená na lesnictví, prostřednictvím intenzivnější spolupráce a koordinace při rozvoji systému informací o lesích v Evropě (FISE) jako referenčního zdroje údajů a informací o lesích a lesnictví v Evropě, a to v těsném spojení s jinými datovými a informačními systémy, a harmonizace údajů na úrovni EU.

Na prototypu FISE se stále ještě pracuje. Některé příslušné informační systémy jsou již funkční a aktualizované, např. EFFIS (o lesních požárech) nebo FOREMATIS (o reprodukčním materiálu lesních dřevin). Na harmonizaci údajů o lesích, mimo jiné s cílem přispět k mezinárodním procesům, jako je shromažďování údajů pro ukazatele udržitelného obhospodařování lesů FOREST EUROPE, se stále pracuje.

Ke zřízení systému FISE je ještě zapotřebí značné úsilí v oblasti vývoje systému, sběru a harmonizace údajů a integrace zdrojů ze stávajících (např. EFFIS, Climate-ADAPT⁴³) nebo potenciálních budoucích (např. DIABOLO, MAES) zdrojů.

Nové a inovativní lesnictví a produkty s přidanou hodnotou

Strategie navrhuje ambiciózní program výzkumu a inovací, jehož cílem je posílit udržitelnost odvětví a rozvoj inovativních produktů a postupů, a to prostřednictvím programu Horizont 2020, EIP Raw Materials, EIP AGRI⁴⁴, výboru SCAR⁴⁵, struktury pro správu lesů a dalších relevantních fór EU, jakož i koordinace a šíření osvědčených postupů.

Výzkum financovaný EU podpořil od roku 2007 odvětví založená na lesnictví prostřednictvím přibližně 500⁴⁶ projektů⁴⁷. Očekává se, že program Horizont 2020 překoná v rámci 7. RP celkovou částku přes 500 milionů EUR na výzkum v těchto odvětvích. To je doplněno financováním inovací z EFRR, jelikož mnoho regionů EU v rámci svých strategií pro inteligentní specializaci zvolilo právě priority týkající se lesnictví. EIP AGRI a EIP Raw Materials propojují lesnictví s relevantním výzkumem v oblastech agrolesnictví, udržitelné

---

⁴³ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/about>

⁴⁵ Stálý výbor pro zemědělský výzkum (<https://scar-europe.org/>).

⁴⁶ Databáze EU CORDIS a ERA-NET obsahují (k říjnu 2018) 273 projektů financovaných v rámci 7. RP (cca 514 milionů EUR) a 214 projektů v rámci programu Horizont 2020 (cca 388 milionů EUR).

⁴⁷ https://scar-europe.org/images/FOREST/Documents/SWG_forestry_study-v2.pdf

mobilizace lesní biomasy, řešení otázek změny klimatu a životního prostředí a hodnotových řetězců.

Programy projektu ERA-NET v rámci 7. RP FORESTERRA, SUMFOREST a WoodWisdom podpořily z unijních i vnitrostátních zdrojů přibližně 70 projektů (85 milionů EUR). Probíhající iniciativy ForestValue⁴⁸ projektu ERA-NET v rámci programu Horizont 2020, která podporuje přechod k ekonomice založené na biotechnologiích, se účastní sedmnáct zemí a bylo na ni mobilizováno 20 milionů EUR z vnitrostátních a unijních zdrojů. Strategická pracovní skupina pro lesní výzkum a inovace v rámci výboru SCAR⁴⁹ podporovala koordinaci, studie o rozsahu a výsledcích výzkumu financovaného z prostředků EU a komunikační činnosti na jiných fórech.

Pro definování výzkumných programů a vztahů mezi výzkumem a inovačními partnerstvími by bylo přínosné zlepšit rámec pro šíření výsledků projektů. Výrazná kapitalizace inovací v hodnotových řetězcích by pak pomohla podpořit konkurenceschopnost odvětví založených na lesnictví. Program Horizont 2020 vyzývá k předkládání projektů, které využívají výsledků dokončených projektů, ale na výsledky těchto činností se stále čeká.

Spolupráce na konzistentním řízení a lepším pochopení našich lesů

Pro dosažení rovnováhy mezi různými cíli a přístupy jednotlivých odvětvových politik je nezbytná koordinace, spolupráce a komunikace. Cílem strategie je posílit správu a komunikaci, zejména prostřednictvím Stálého lesnického výboru, skupiny pro občanský dialog o lesním hospodářství a zpracování korku (CDG-FC) a skupiny odborníků pro odvětví založená na lesnictví a související odvětvové otázky (EG-FBI).

Stálý lesnický výbor je i nadále hlavním fórem pro diskuse o lesnictví EU a souvisejících otázkách a provádění strategie. Jeho informace a debaty o všech příslušných iniciativách v rámci politik EU jsou založeny na ročních pracovních programech, které vycházejí z prováděcího plánu Forest-MAP a jsou s ním v souladu. Stálý lesnický výbor vydával stanoviska⁵⁰ a zprávy²³, které byly předány příslušným tvůrcům politik. Členské státy ve výboru sdílejí své zkušenosti, iniciativy, znalosti a rady. Příležitostně se výbor setkával se zúčastněnými stranami (CDG-FC) a skupinami odborníků z jednotlivých odvětví (např. v oblasti biologické rozmanitosti).

---

⁴⁸ <https://forestvalue.org/>

⁴⁹ Strategická pracovní skupina výboru SCAR pro lesy podporuje nadnárodní výzkum a spolupráci v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování, konkurenceschopnosti odvětví a poskytování ekosystémových služeb.

⁵⁰ https://ec.europa.eu/agriculture/forest/standing-committee/opinions_en

Skupina pro občanský dialog o lesním hospodářství a zpracování korku se schází dvakrát ročně a ve Stálém lesnickém výboru má jednoho pozorovatele. Vydávala usnesení, v nichž popisuje společnou vizi zúčastněných stran ohledně témat, jako je nařízení EU o těžbě dřeva a úloha lesnictví v rámci SZP.

Skupina EG-FBI⁵¹ funguje od roku 2014 a zatím se zaměřovala na otázky obchodu, zejména se sousedskými státy, na revizi nařízení EU o těžbě dřeva a na kaskádové využívání biomasy.

Plán zřídít síť evropských úřadů pro lesy se neuskutečnil. Avšak Evropská síť vnitrostátních inventářů lesů (ENFIN) a několik podpůrných výzkumných akcí EU⁵² pracuje na harmonizaci informací o lesích v Evropě.

Výsledky průzkumu Eurobarometr z roku 2015 o vnímání přínosu lesů veřejností⁵³ ukazují, že je třeba o významu udržitelně obhospodařovaných lesů lépe informovat. Pevný základ pro to, jak tuto potřebu řešit, poskytuje přístup použitý v komunikační strategii EU pro lesnictví⁵⁴.

Lesy z globálního hlediska

Cílem strategie je posílit úlohu EU v celosvětovém úsilí o podporu udržitelného obhospodařování lesů a omezení odlesňování a zajistit soudržnost mezi politikami a závazky EU a členských států. V rámci vnější činnosti a činnosti v oblasti spolupráce podporuje úlohu lesů pro udržitelný rozvoj a na mezinárodních fórech bojuje proti odlesňování a znehodnocování lesů.

EU a členské státy přijaly společné postoje k podpoře udržitelného obhospodařování lesů na celoevropských (FOREST EUROPE) a mezinárodních fórech týkajících se lesnictví (např. UNFF, FAO, ITTO) i v rámci dalších mezinárodních procesů (např. Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti), včetně Agendy 2030 a jejích cílů udržitelného rozvoje, a to zejména prováděním strategického plánu OSN pro lesnictví na období 2017–2030⁵⁵. V rámci programu FOREST EUROPE⁵⁶ zkoumá EU možnosti, jak uzavřít celoevropskou právně závaznou dohodu o lesích, kterou by se koncepce udržitelného obhospodařování lesů vtělila do právního aktu, jenž by se zpočátku vztahoval na 25 % světových lesů.

---

⁵¹ Skupina EG-FBI se skládá ze zástupců příslušných průmyslových odvětví, členských států a dalších zúčastněných stran z daného odvětví.

⁵² Mimo jiné např. DIABOLO, dvě akce COST a probíhající smlouva s Evropským střediskem údajů o lesích.

⁵³ <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/69759>

⁵⁴ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/fore/publi/communication-strategy_en.pdf

⁵⁵ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N17/184/62/PDF/N1718462.pdf?OpenElement>

⁵⁶ Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě (<https://foresteurope.org/>).

Akční plán EU FLEGT představuje relevantní, inovativní reakci na problém nezákonné těžby dřeva a jeho provádění významně zlepšilo správu lesů⁵⁷ v partnerských zemích. Počet dobrovolných dohod o partnerství mezi EU a zeměmi produkujícími dřevo se neustále zvyšuje⁵⁸. První systém poskytování licencí FLEGT (Indonésie) začal fungovat v roce 2016. Při přezkumu nařízení EU o těžbě dřeva⁵⁹ se potvrdil jeho potenciál v boji proti nezákonné těžbě dřeva a souvisejícímu obchodu, ale také nutnost jednotnějšího a účinnějšího uplatňování; v letech 2015–2017 vykazalo jeho provádění výrazné zlepšení. Kromě toho vznikla studie zabývající se dopady spotřeby v EU na odlesňování a znehodnocování lesů, která přinesla informace o tomto složitém problému⁶⁰. Komise předloží novou iniciativu s cílem zintenzivnit činnost EU v boji proti odlesňování.

Rozvojová politika EU podporuje celosvětové činnosti týkající se lesů, jež jsou uvedeny v mezinárodním strategickém plánu pro spolupráci a rozvoj na období 2016–2020, a podporuje inkluzivní intervence v oblasti spolupráce týkající se zelené ekonomiky⁶¹. Řada projektů názorně ukazuje hodnotu podpory EU a členských států, ať už přímo, nebo prostřednictvím globálního financování větším počtem dárců, při propagaci udržitelného obhospodařování lesů v celosvětovém měřítku. EU rovněž podporuje rozvojové země v národních plánech REDD+ a prostřednictvím iniciativ prosazujících dodavatelské řetězce, které nevedou k odlesňování. Dále se EU snaží zahrnout ustanovení o podpoře udržitelného obhospodařování lesů a závazků k boji proti nezákonné těžbě dřeva a obchodování s ním do svých dvoustranných obchodních dohod.

Financování z EU pro lesy a odvětví založená na lesnictví

Komise sladila různé zdroje prostředků z EU tak, aby podporovaly cíle a priority strategie. Hlavním zdrojem financování odvětví lesnictví je SZP (veřejné výdaje ve výši 8,2 miliardy EUR), a to v souladu a součinnosti s jinými ESI fondy⁶², programem LIFE a rámcovým programem EU pro výzkum.

Priorita v oblasti klimatu, která byla stanovena pro fondy EU, přináší značné cílené pobídky k podpoře opatření v oblasti klimatu prováděných v lesích. Na druhou stranu nejsou plně využívány možnosti financování pro ochranu lesů a zlepšování ekosystémových služeb.

---

⁵⁷ SWD(2016) 275.

⁵⁸ Šest dobrovolných dohod o partnerství již bylo uzavřeno a o devíti se jedná (<http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>).

⁵⁹ COM(2016) 74 final.

⁶⁰ http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm

⁶¹ <https://europa.eu/capacity4dev/file/80634/download?token=-ZXMS3Cz>

⁶² Členské státy například přidělily téměř 8 miliard EUR na tematický cíl 5 „přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik“ s cílem řešit několik rizik včetně lesních požárů.

Celkové financování z EU pro výzkum a inovace v odvětvích založených na lesnictví se výrazně zvýšilo (249 projektů obdrželo v letech 2013–2017 celkem 615 milionů EUR)⁶³. Podporuje inovace, růst a pracovní místa.

Rozvojová spolupráce EU na období 2014–2020 vyčlenila 235 milionů EUR na podporu činnosti programů FLEGT a REDD+, zejména v rámci Evropského rozvojového fondu. Doplnují je programy spolupráce v jednotlivých zemích a regionech se zaměřením na zlepšení správy a podporu ochrany lesů.

Závěr – pokrok v plnění cílů pro rok 2020

V plnění cílů stanovených pro rok 2020 bylo dosaženo významného pokroku. Od přijetí strategie jsou opatření EU orientována na její zásady a cíle, což usnadňuje koordinaci všech oblastí politiky EU týkajících se lesů a lesnictví, podporuje jednotný přístup v domácích i mezinárodních politikách a umožňuje EU a členským státům hrát vedoucí úlohu při podpoře udržitelného obhospodařování lesů ve světě.

Bylo dosaženo značného pokroku při provádění činností, které se zabývají osmi prioritními oblastmi strategie, a byly naplněny strategické směry. Členské státy strategii uznávají jako nástroj, který ovlivňuje jejich politiky a činnosti též na nižší než celostátní úrovni⁶⁴.

Strategie je platným politickým nástrojem, který umožňuje EU a členským státům řešit řadu výzev týkajících se lesů a jejich funkcí v době, kdy nové politické cíle a společenské priority čím dál více vyžadují plnění řady různých úkolů, které se někdy mohou jevit jako protichůdné. Rostoucí společenské požadavky na lesy, zvýšené tlaky a zátěžové faktory v oblasti klimatu mohou vyžadovat další úsilí a odhodlání všech příslušných aktérů, aby se posílila koordinace, spolupráce a zapojení odborníků, a to i napříč odvětvími a mezi Komisí, členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami.

Ve zbývajícím prováděcím období je třeba věnovat náležitou pozornost novému vývoji politik, včetně zajištění toho, aby lesy přispívaly k rámci politiky v oblasti klimatu a energetiky, zejména prováděním nových právních předpisů o LULUCF a obnovitelných zdrojích energie, a zároveň řešení problému adaptace lesů na změnu klimatu, aby byly splněny závazky EU vyplývající z Pařížské dohody. Strategie a její priority jsou vhodným prostředkem ke zdůraznění významu lesů a souvisejících politik EU pro realizaci Agendy 2030 v EU i na celém světě, zejména prováděním strategického plánu OSN pro lesnictví na období 2017–2030.

---

⁶³ Podle technologické platformy pro odvětví založená na lesnictví.

⁶⁴ „Udržitelné obhospodařování lesů v regionech“. Zpráva Výboru regionů, 2018.

Pokračující provádění strategie podporované z rozpočtu EU napomůže tomu, aby lesy v EU, které pokrývají 40 % jejího území, účinně přispívaly k územní rovnováze, růstu a zaměstnanosti ve venkovských i městských oblastech, podporovaly trvalou konkurenceschopnost odvětví založených na lesnictví a rozvoj biohospodářství a zároveň chránily biologickou rozmanitost a zajišťovaly poskytování ekosystémových služeb. Pro dosažení těchto cílů má zásadní význam informování o hodnotě a významu dobře spravovaných lesů pro společnost, čímž se zajistí silná společenská podpora pro udržitelné obhospodařování lesů.